

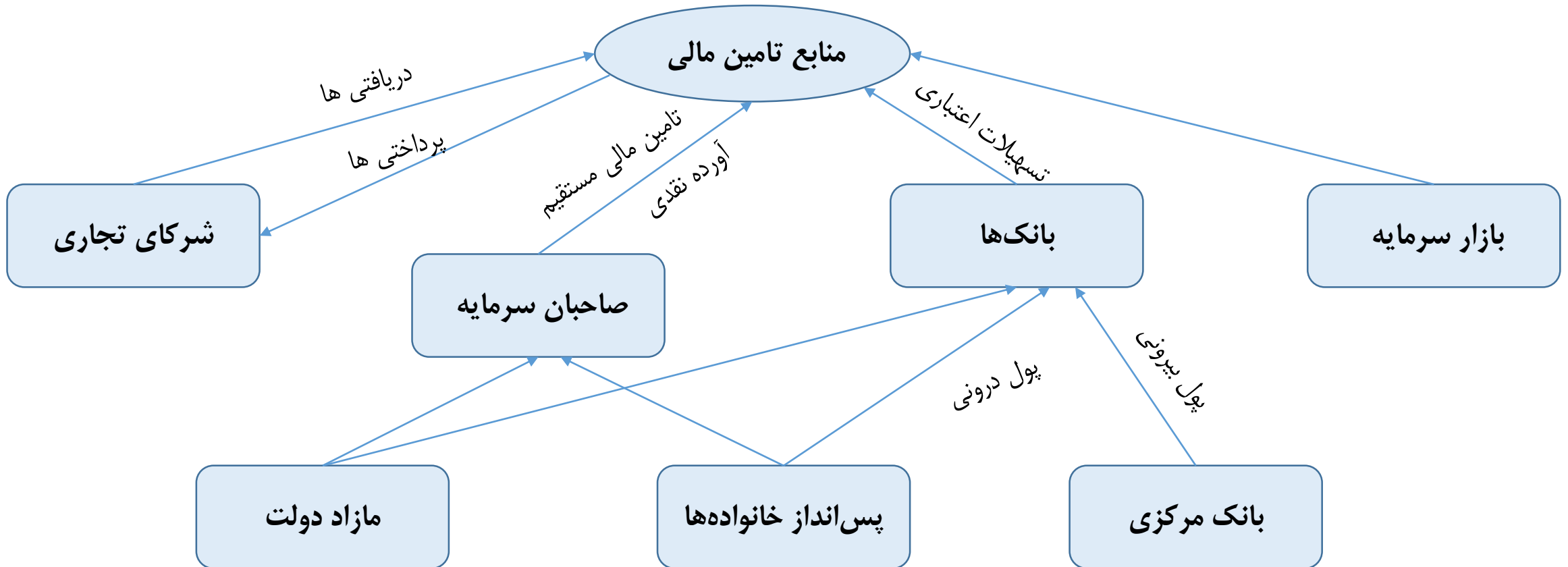
تامین مالی بنگاه ها در ایران

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

تیر ۱۳۹۸

- بیان مساله
- بررسی آماری
- چالش‌ها و مسائل عمده
- اقدامات
- راهکارهای پیشنهادی

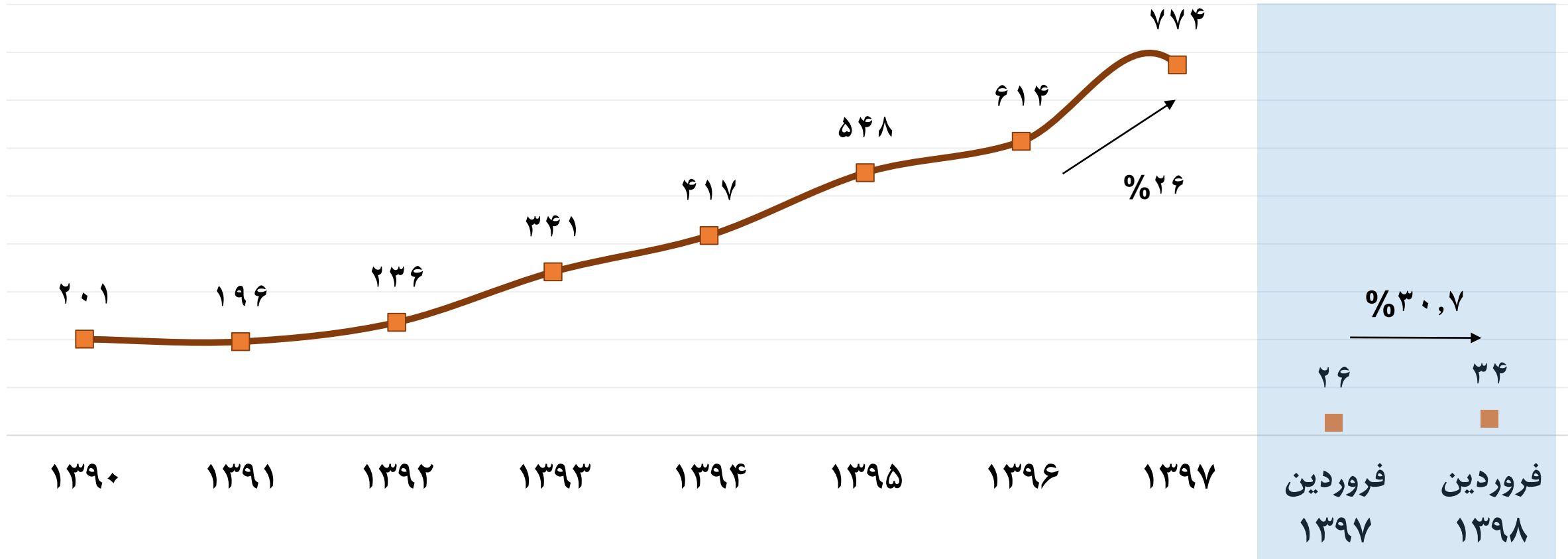

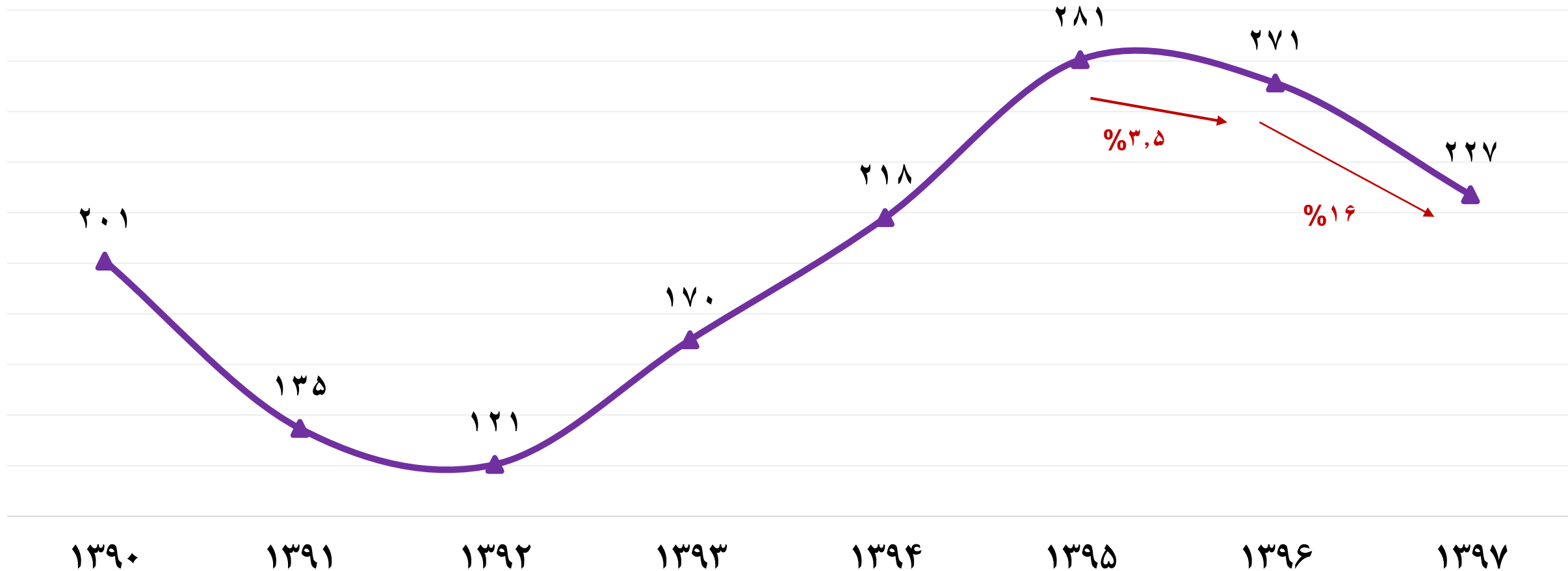
کاهش تولید		شرح
گذرا چرخه تجاری	ماندگار شوک منفی عرضه	
استمرار فعالیت SMEها	افزایش مطالبات غیرجاری	استمرار اعطای وام
تشدید رکود	بهداشت اعتباری	منقبض کردن اعتبارات

سیاست اعتباری

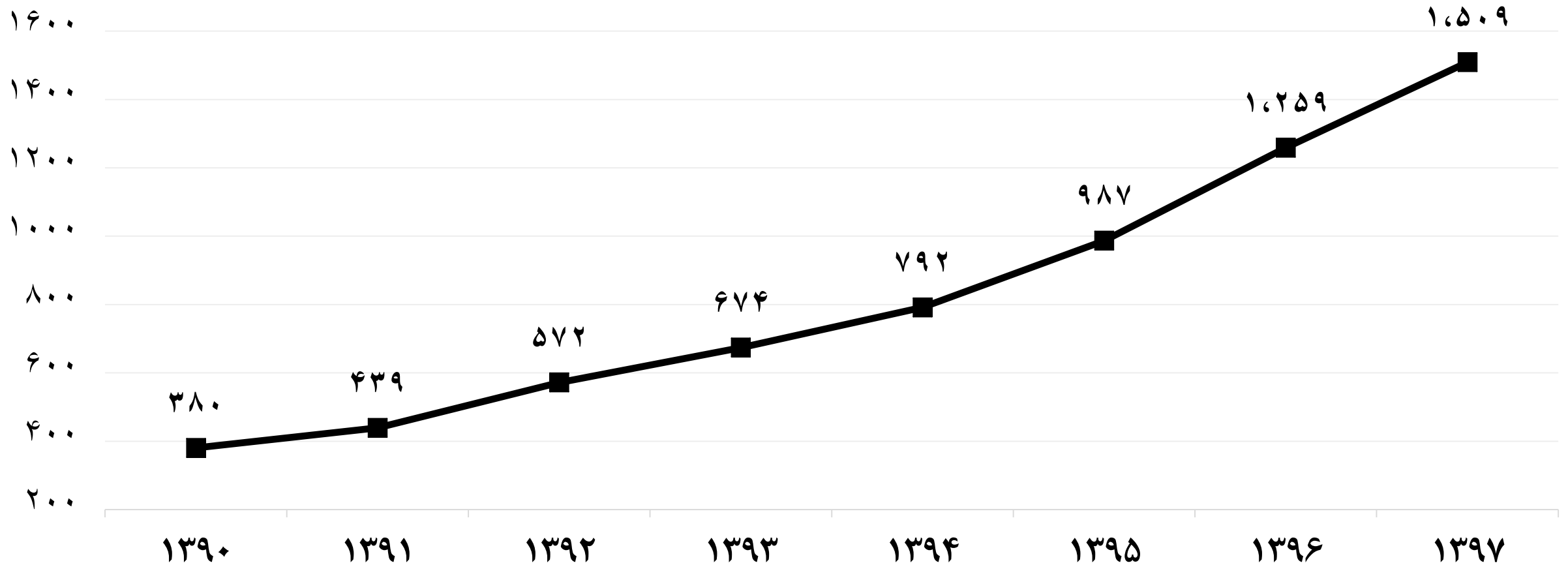
روند تسهیلات پرداختی طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۷ و یک ماهه نخست ۱۳۹۸، هزار میلیارد تومان

روند حقیقی تسهیلات پرداختی طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۷، هزار میلیارد تومان

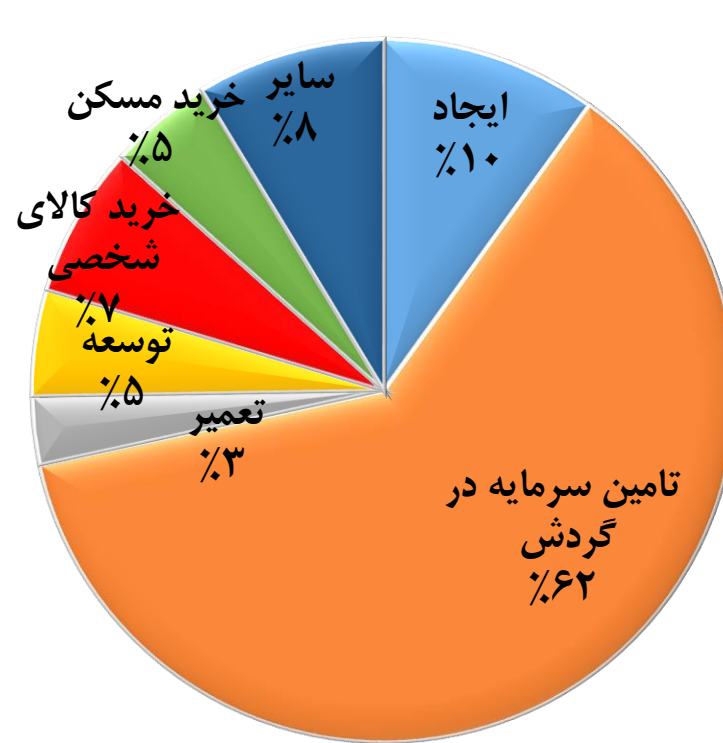

روند مانده تسهیلات پرداختی بانک ها طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۷، هزار میلیارد تومان

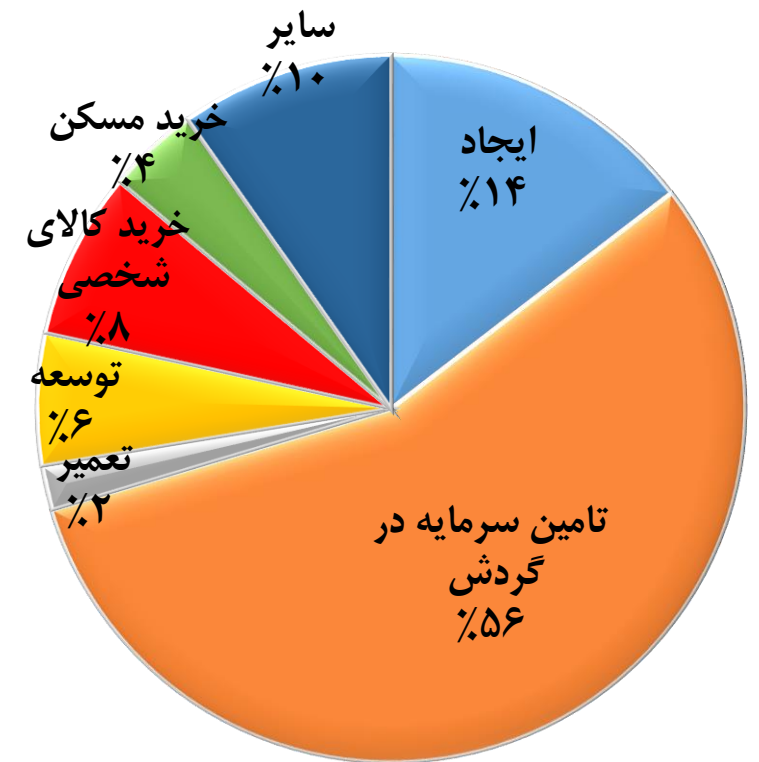

تسهیلات پرداختی بانک ها و موسسات اعتباری بر اساس هدف پرداخت - درصد

افزایش سهم ایجاد و توسعه
و کاهش سهم سرمایه در گردش
از تسهیلات پرداختی در سال
۱۳۹۷

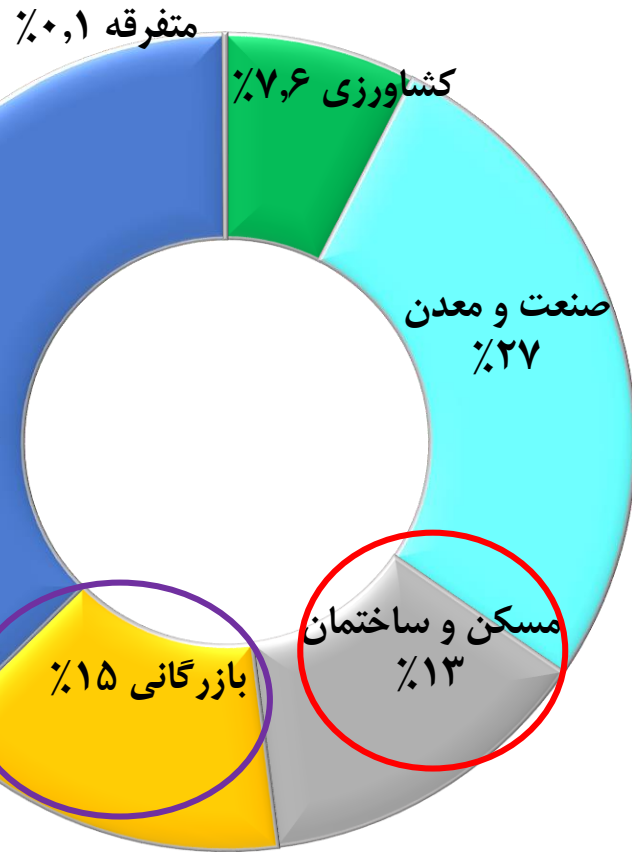

سال ۱۳۹۶

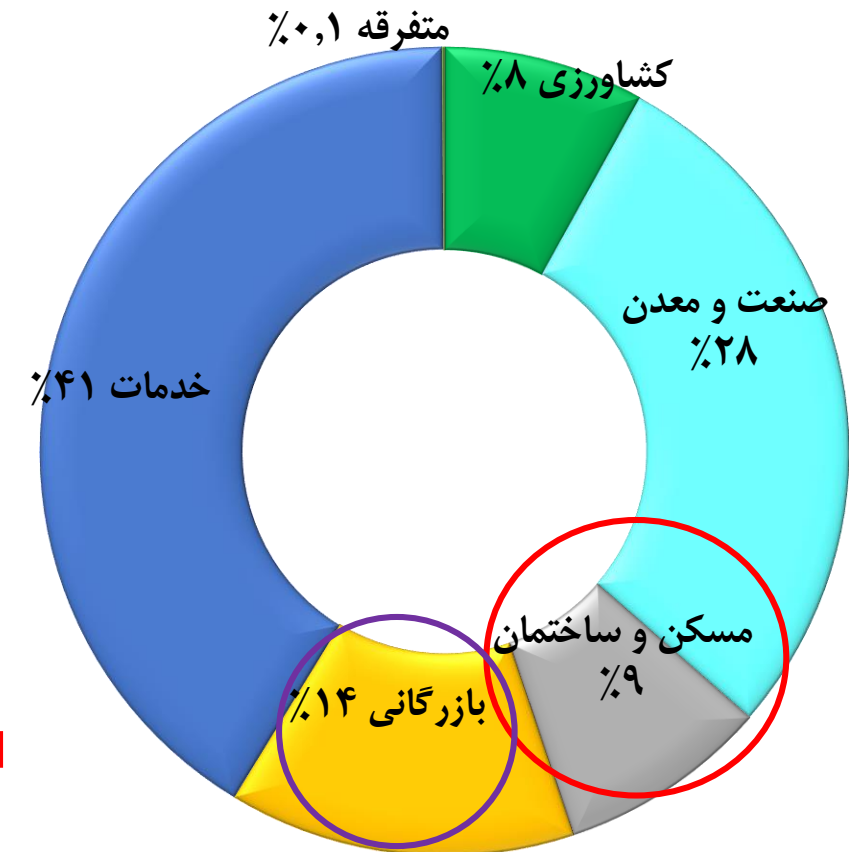
سال ۱۳۹۷

تسهیلات پرداختی بانک ها و موسسات اعتباری بر اساس نوع فعالیت - درصد

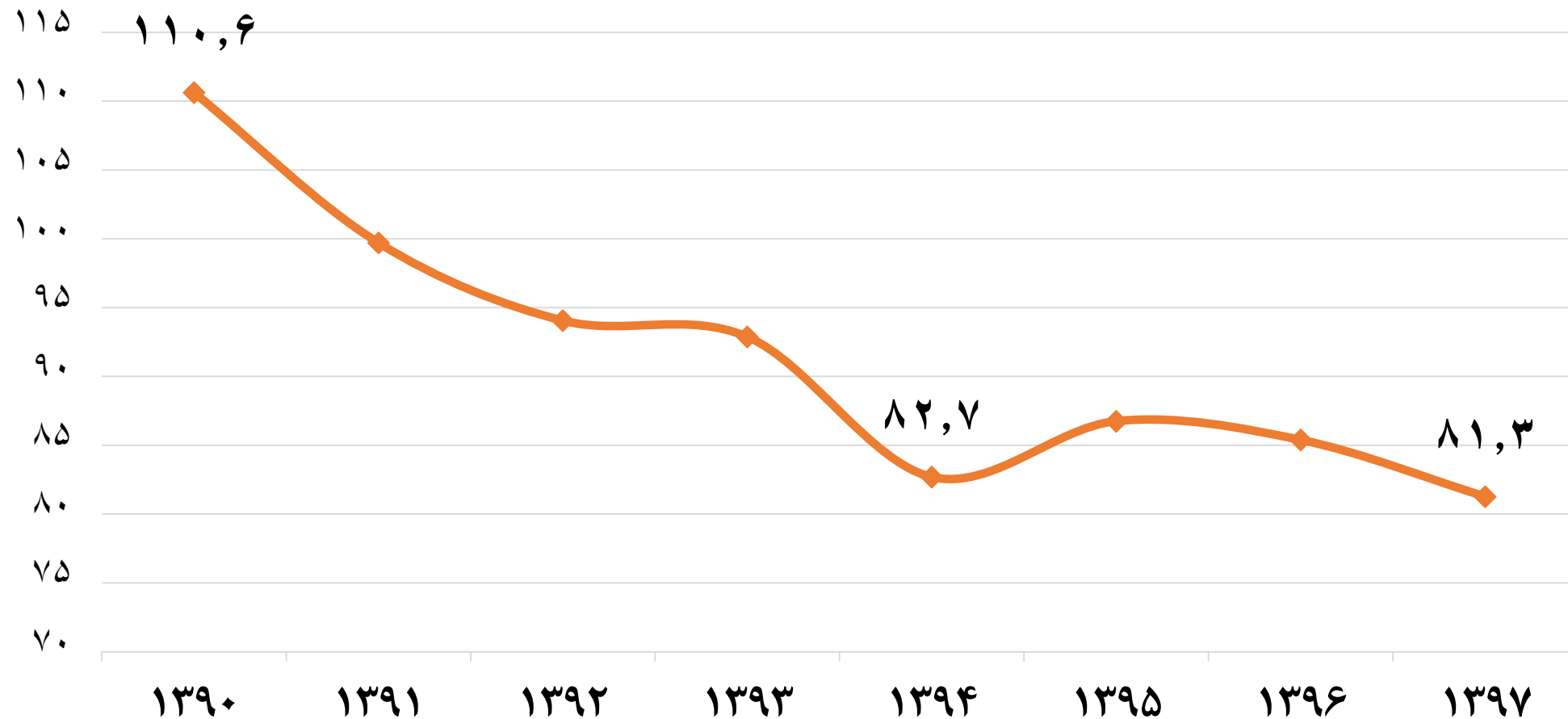
۱۳۹۷

افزایش سهم
مسکن و ساختمان
و بازرگانی از
تسهیلات پرداختی در
سال ۱۳۹۷

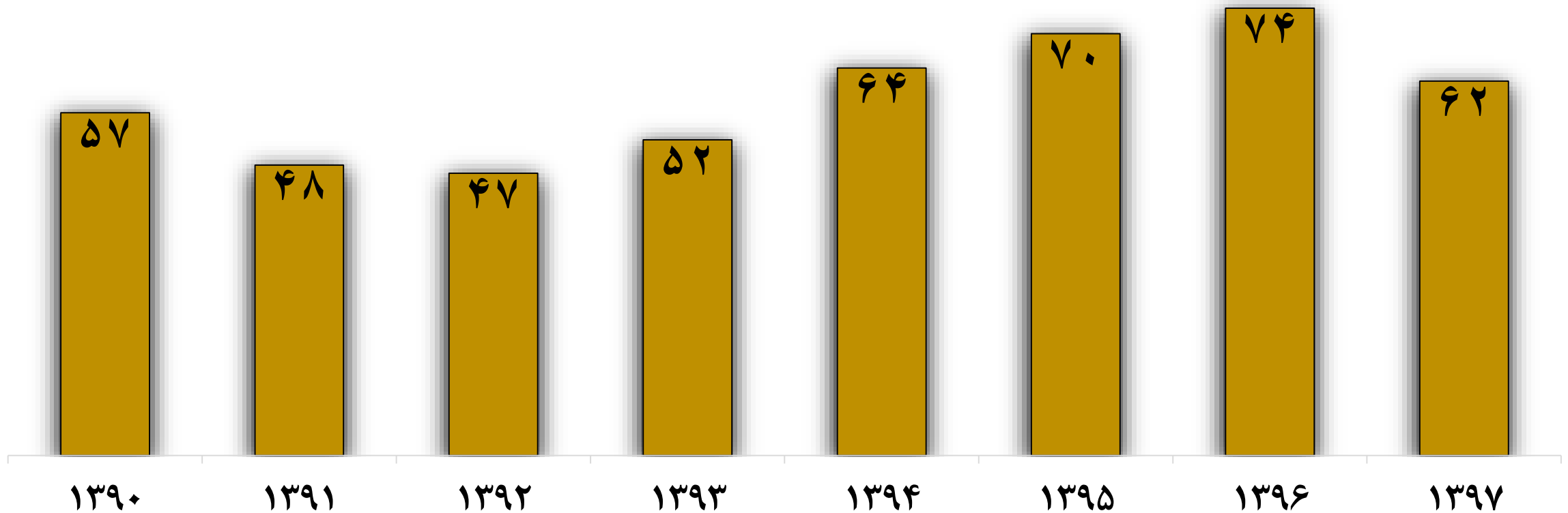

۱۳۹۶

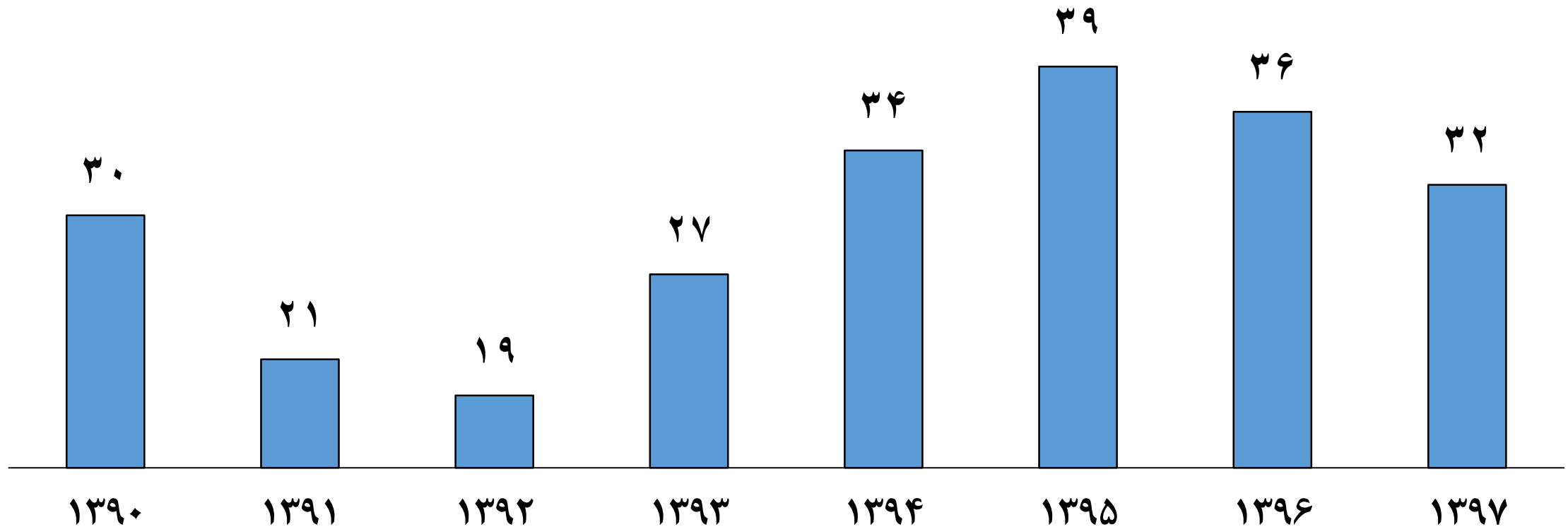
نسبت مانده تسهیلات به سپرده‌ها پس از کسر سپرده قانونی - ارزی و ریالی (درصد)

روند نسبت مانده تسهیلات بانکها (ارزی و ریالی) به GDP طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۷، درصد

رشد نسبت تسهیلات پرداختی به GDP طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۷ - درصد

نسبت تسهیلات پرداختی به بخش خصوصی به GDP در سال ۲۰۱۷

۱۰۵

متوسط جهان

۱۰۵

خاورمیانه و شمال آفریقا

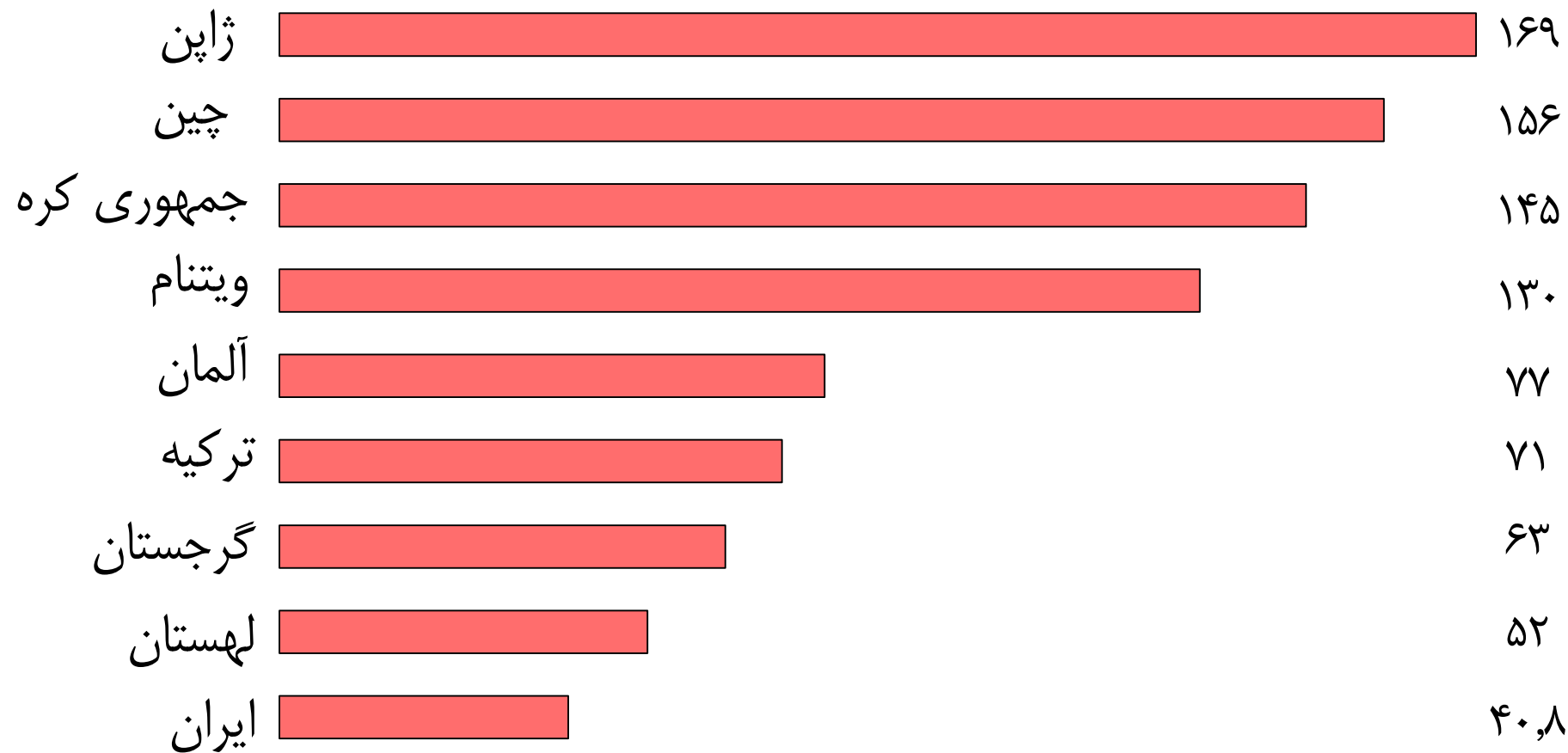

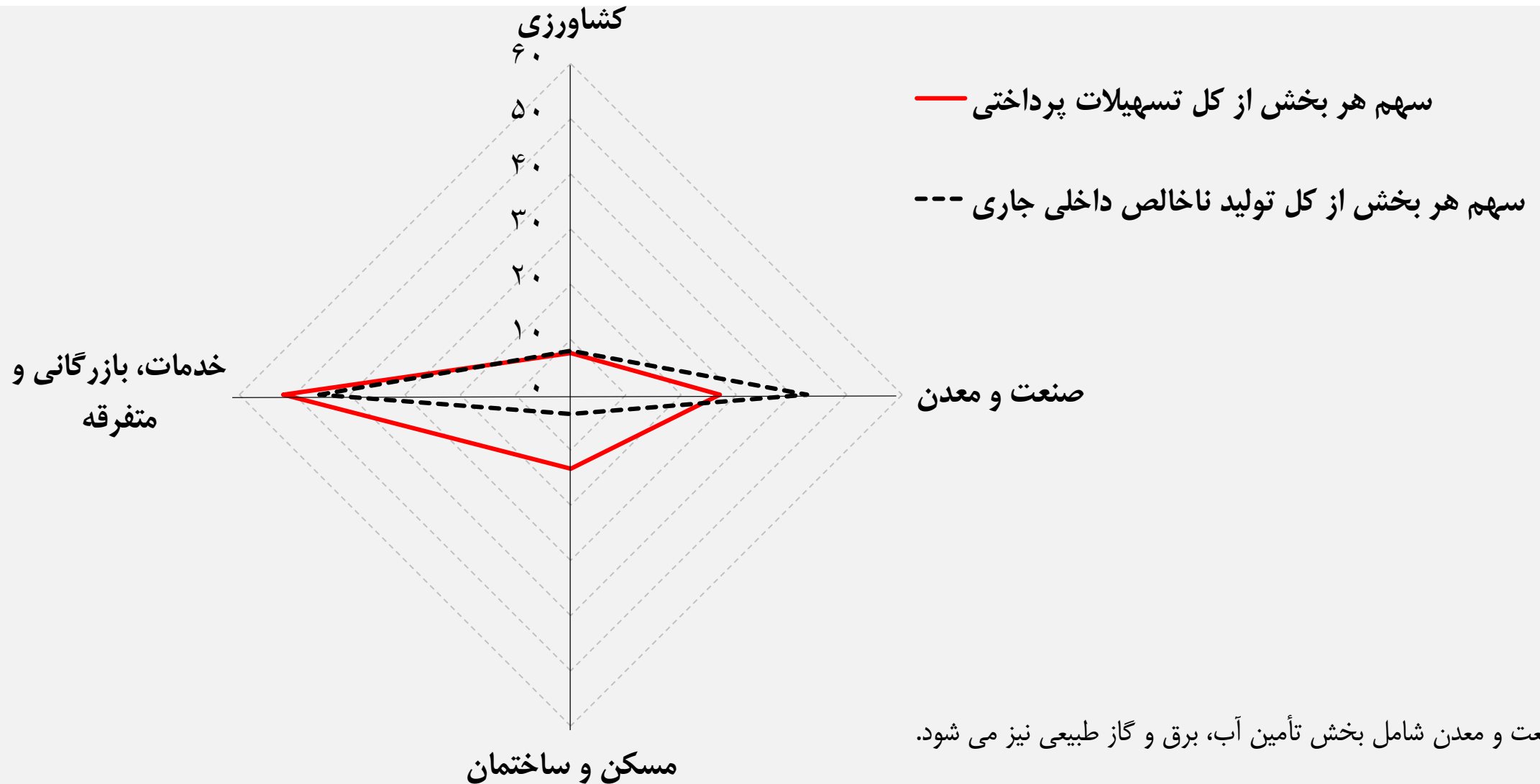
۱۱۸

کشورهای با درآمد متوسط به بالا

نسبت اعتبارات پرداختی به بخش خصوصی به GDP کشورها در سال ۲۰۱۷

خلاصه وضعیت تسهیلات پرداختی بانکی ۹۷-۱۳۹۵

متوسط رشد سالانه (درصد) ۹۷-۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۶	۹,۸۸	۹,۳۶	۸,۷۹	تعداد فقره تسهیلات (میلیون)
۱۸,۷	۷۷۳,۷۳	۶۱۳,۹۱	۵۴۸,۳۷	ارزش تسهیلات (هزار میلیارد تومان)
۱۲	۷۸,۳	۶۵,۶	۶۲,۴	میانگین تسهیلات برای هر فقره (میلیون تومان)

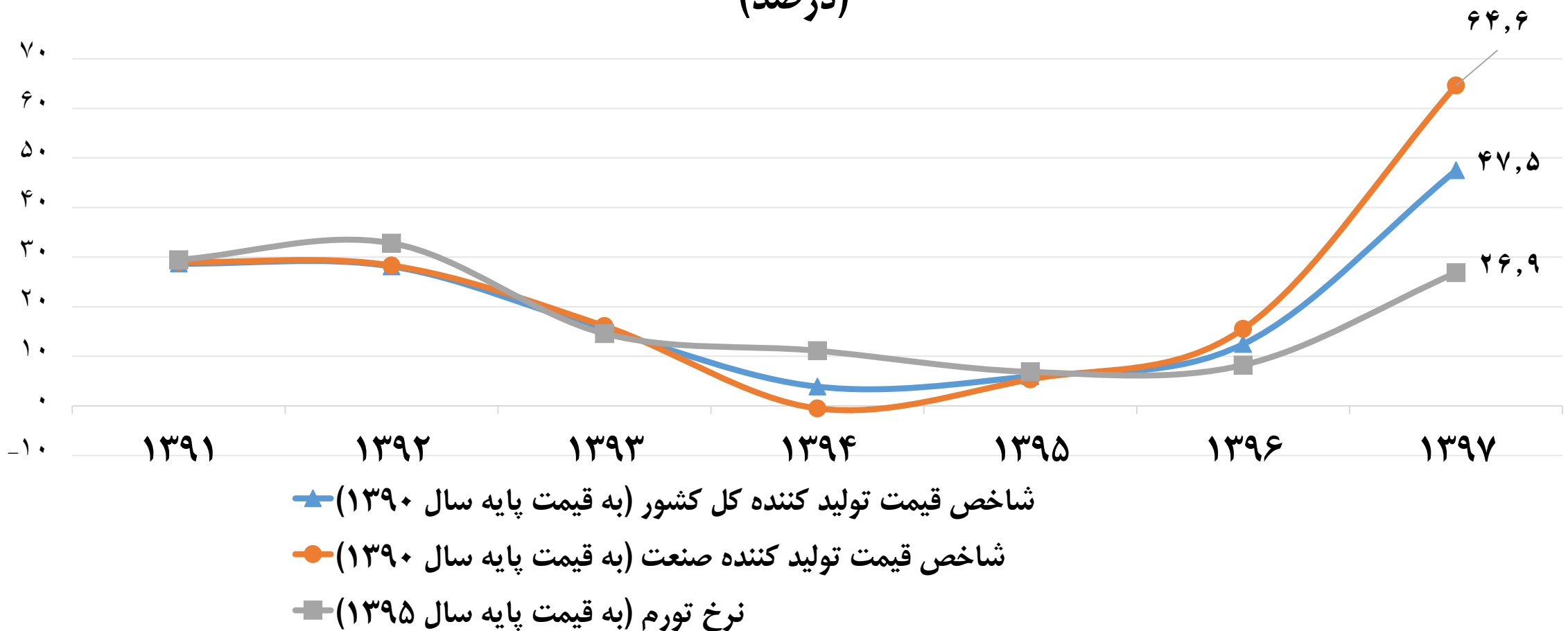
عدم تقارن بین مبلغ و تعداد تسهیلات؛ به رغم رشد مبلغ تسهیلات، تعداد تسهیلات متناسب با ارزش، افزایش نداشته است.

وضعیت تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط ۹۷-۱۳۹۵

۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
	۳۰	۳۰	۳۰	هدف (هزار میلیارد تومان)
	۲۳,۳	۵۲,۴		تعداد بنگاه (هزار)
	۱۸,۹	۳۶,۳		ارزش تسهیلات (هزار میلیارد تومان)
۳۰	۲,۴	۳,۱		سهم از کل تسهیلات پرداختی بانکها (درصد)
	۶۳	۶۱		تحقق هدف (درصد)
	۸۱۱	۶۹۳		میانگین تسهیلات اعطایی به هر بنگاه (میلیون تومان)

سهم کم بنگاه‌های کوچک و متوسط از تسهیلات بانکی
عدم تحقق اهداف تعیین شده برای تامین مالی این حوزه

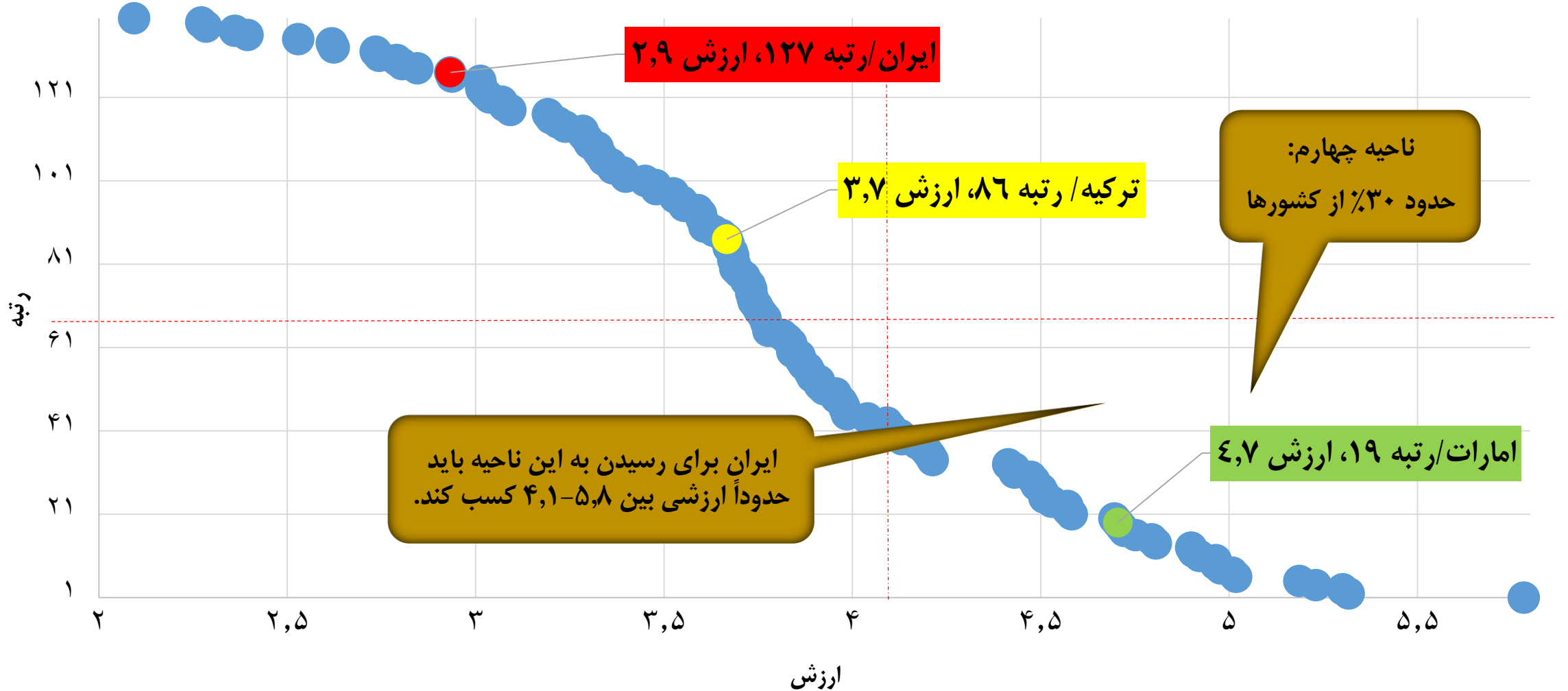
تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده و مصرف کننده طی سال های ۱۳۹۱-۱۳۹۷ (درصد)

زیرشاخص‌های نظام مالی در شاخص رقابت پذیری جهانی ۲۰۱۸

وضعیت زیرشاخص	شرح (ضریب اهمیت)	نوع متغیر	رتبه (۱۴۰ کشور)	ارزش	امتیاز فعلی	امتیاز قبلی	بهترین کشور	حداقل جهان	حداکثر جهان	متوسط جهان
	نظام مالی (۸,۳٪)		۹۸		۵۲,۵	۵۶,۱	امریکا			
جدید	اعتبار مالی اعطا شده به بخش خصوصی (درصدی از GDP)	کمی	۵۷	۵۹,۳	۶۲,۴	۵۶	۲۹ کشور	۵,۱۲	۲۴۱,۱۸	۱۱۵,۲۸
جدید	تامین مالی صنایع کوچک و متوسط	کیفی	۱۲۷	۲,۹	۳۲,۲	۳۵,۹	امریکا	۲,۰۹	۵,۷۸	۴,۱
جدید	دسترسی به سرمایه‌گذاری مخاطره آمیز	کیفی	۱۱۱	۲,۴	۲۳	۲۸,۲	امریکا	۱,۴۱	۵,۶	۳,۵۷
جدید	سرمایه‌گذاری در بازار (درصدی از GDP)	کمی	۶۷	۲۵,۳	۲۵,۳	۴۱,۳	۱۲ کشور	۰	۱۰۴۴,۵۶	۷۱,۸۶
جدید	حق بیمه (درصدی از GDP)	کمی	۷۹	۱,۴	۲۳,۸	۲۳,۸	۱۶ کشور	۰,۰۳	۱۶,۳۷	۱۱,۳۲
تکراری	استحکام مالی بانک‌ها	کیفی	۱۳۱	۳,۱	۳۴,۷	۴۲,۹	فنلاند	۱,۷۲	۶,۶۷	۵,۰۶
جدید	مطالبات غیرجاری (درصدی از ارزش پورتفوی وام)	کمی	۱۰۳	۱۰	۸۰,۸	۸۰,۸	کره و چین (تایوان)	۰,۲۸	۴۸,۶۸	۱,۳۴
جدید	شکاف اعتباری (واحد درصد)	کمی	۱۱۵	۴,۴	۹۳,۷	۱۰۰	۹۷ کشور	-۴۰,۶۵	۱۹,۶۱	۷,۲۱
جدید	نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها	کمی	-	-	۹۶,۱	۹۶,۲	۷۲ کشور	۹,۵۴	۳۱,۴۴	۱۵,۹۴

وضعیت کشورها در زیرشاخص تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، ۲۰۱۸

چالش‌ها و مسائل عمده

دلایل تشدید تقاضا برای اعتبار

- افزایش هزینه های بنگاه ناشی از تورم داخلی، عدم انجام تبادلات مالی و تجاری، پیچیده تر شدن و افزایش بوروکراسی در ادارات دولتی
- رشد حداقل دو برابری قیمت کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز در بورس کالا
- قیمت گذاری دستوری و عدم امکان جبران افزایش هزینه ها و قیمت تمام شده در قیمت نهایی فروش کالا
- افزایش نرخ ارز
- افزایش هزینه‌های انبارداری و ماندگاری بالای کالا در گمرکات و هزینه بالای حمل و نقل
- محدودیت منابع ارزی و عدم امکان تامین ارز مورد نیاز برای واردات اقلام واسطه‌ای
- عدم اختیار استفاده از منابع ارزی خود بنگاه
- تشدید فشارها و سخت‌گیری‌های سازمان امور مالیاتی، سازمان تامین اجتماعی برای دریافت مطالبات غیر منطقی و عدم اجرای مصوبات
- الزام به پرداخت برخی عوارض مربوط به سالهای قبل از جمله یک درصد فروش معادن بدلیل کسری بودجه
- افزایش سهم هزینه مالی در قیمت تمام شده بنگاه‌ها و عدم امکان تامین مالی از طریق بازار سرمایه
- عدم اختیار بنگاه برای تعدیل هزینه ها

- تصویب پرداخت ۱۰ هزار میلیارد تومان در قالب تبصره ۱۸ لایحه بودجه از محل صندوق توسعه ملی و ۱۰ هزار میلیارد تومان از منابع داخلی بانک‌ها برای رونق تولید به واحدهای کوچک و متوسط تولیدی
- اصلاح بخشنامه تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط بانک مرکزی
- بر اساس ماده ۵ دستورالعمل اصلاحی، بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند با تسهیلات یا موارد امهال مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یک ماه موافقت کنند یا دلایل مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیات خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع کنند.
- طرح «تامین مالی مولد» بانک مرکزی
- با کمترین نیاز به انبساط اعتباری و اثر تورمی، نیاز زنجیره تولید صنعت به سرمایه در گردش پاسخ داده شود و از انحراف منابع به سمت فعالیت‌های غیر مولد بخوبی ممانعت شود.

- مثبت شدن رشد حقیقی تسهیلات پرداختی
- ارائه تصویر شفاف از وضعیت تسهیلات پرداختی و مطالبات غیرجاری به تفکیک رشته فعالیت‌ها، مالکیت و اندازه بنگاه
- ساماندهی نرخ ارز
- حذف ارز ترجیحی و استفاده از اختیار موضوع تبصره ۷ قانون بودجه ۱۳۹۸ برای اختصاص یارانه نقدی
- کاهش شکاف بین نرخ ارز نیمایی و سنا به حداکثر ۳ درصد
- نظارت دقیق بر عملیات بازار بورس کالا از حیث عرضه متناسب با تقاضا
- عدم دریافت مالیات بر ارزش افزوده قبل از تسویه کامل بنگاه با مشتریان
- الزام سازمان تامین اجتماعی برای اجرای مصوبات قبلی

- حذف کنترل دستوری قیمت برای کالاهایی که ارز ترجیحی، دریافت نمی کنند
- رفع محدودیت استفاده از ارز صادراتی برای واردات اقلام موردنیاز
- جلوگیری از افزایش غیر منطقی قیمت دستگاه‌های دولتی برای خدمات ارائه شده به بخش خصوصی
- الزام ارائه گزارش توسط فرابورس و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی در رابطه با عدم عملیاتی شدن تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط از طریق بازار سرمایه
- تعیین تکلیف نهایی وضعیت دارایی‌های مسموم بانک‌ها موضوع بند الف ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی
- ارائه گزارش توسط بانک مرکزی در مورد آخرین وضعیت رتبه بندی اعتباری بنگاه‌ها توسط مراکز ذیربط